

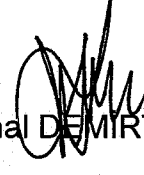
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **21 Mayıs 2019**
Sayı : **11083**

12999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Milli Eğitim Bakanı Ziya SELÇUK tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Milli Eğitim Bakanlığı, bir ülkenin gelişim ve ilerlemesinde temelde yer alan Bakanlıklardan birisidir. Bu nedenle eğitim politikaları en fazla dikkat edilmesi gereken alanların başında gelmektedir. Ancak AKP'nin iktidarlarda olduğu 17 yıl boyunca eğitim, en fazla yanlışın yapıldığı alan olmuştur. Milli Eğitim, sürekli bakan değiştirilen, müfredatı tartışmalı, bilimsel eğitimden uzaklaşan, bu nedenle de başarının bir türlü yakalanamadığı sorunlar yumağı bir alan haline gelmiştir. Bu durum da var olan sorunları çözmediği gibi onları daha da büyütmüş hatta yeni yeni sorunların da ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu yanlış ve tutarsız eğitim politikaları sonucunda, bugün Türkiye eğitimde, pek çok ülkeye göre geri sıralarda yer almaktadır. Bu nedenle yıllar içinde, eğitim hayatı, artan sorunlar, düşen başarı oranları ve zorlaşan çalışma koşulları ile gündeme gelmiştir. Eğitimde başarının yakalanabilmesi için eğitimin en önemli unsuru olan öğretmenlerin sorunlarının çözülmesi gerekmektedir. AKP, her alanda ayrımcılık yaptığı gibi öğretmenleri de ayırtmıştır, eğitim hayatına sözleşmeli, ücretli öğretmen gibi yeni kavramlar ekleyerek, öğretmenleri bölmüştür. Aynı işi, aynı şekilde yapan çalışanlar arasında yarattığı ücret, sosyal güvenlik, iş güvencesi açısından uçurumlar yaratan taşeron sistemi eğitim alanına da, bu kavramlarla girmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre: Nisan 2019 tarihli itibarıyla Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi eğitim kurumlarında alanlar bazında görev yapan kadrolu öğretmen sayısı 770 bin 427, sözleşmeli öğretmen sayısı 83 bin 366, yaklaşık 80 bin de ücretli öğretmen çalışmaktadır. Ataması yapılmayan öğretmen sayısı ise yaklaşık 500 bindir. Net öğretmen ihtiyacı ise yine Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 92 bin 165 olarak açıklanmıştır.

Görevleri çocuklarımıza nitelikli bir eğitim vermek olan ve sözleşmeli ve ücretli olarak ayırttırılan öğretmenlerimizin, onların sosyal ve ekonomik hayatlarını temelden etkileyecek büyüklükte sorunları vardır.

Öncelikle; sözleşmeli öğretmenlerin 6 yıl boyunca eş ve özür durumuna bağlı olarak tayin hakları yoktur. Sözleşmeleri her yıl yenilendiği için iş güvenceleri yoktur. Rapor süreleri, evlilik, babalık ve ölüm izinleri kadrolulara göre daha kısadır. Kıdem ve kademe ilerlemeleri 4 yıl sonra kadrolu atamaları yapıldığında mümkün olabilmektedir. Tüm bunlar aslında bir öğretmenin verimli ve aktif çalışmasını teşvik etmekten daha çok mesleği bırakmaya yönlendirecek uygulamalardır.

Ücretli öğretmenlerin ise iş güvenceleri yoktur. Okul idareleri tarafından görevlerine son verilebilmektedir. Yaz tatilinde, yarıyıl tatilinde, bayram tatillerinde ve hava şartları nedeniyle yapılan tatillerde ücret ve sigorta kesilmekte, sigorta primleri ise aylık toplam ders saat sayısına göre ödenmektedir. Buna göre ücretli öğretmenler,

ayda en fazla 16-17 gün sigortalı olabilmektedir. Hiçbir tazminat hakları bulunmayan ücretli öğretmenlere hazırlık ödeneği, promosyon gibi ödemeler de yapılmamaktadır. Maaş alamayan ücretli öğretmenlere, girdikleri ders saati başına ücret ödenmektedir. Ücretli öğretmenlerin çoğu, asgari ücretin altında 1.500-2.000 TL aylık ücret almaktadırlar. Geleceğimiz olan çocuklarımızı emanet ettiğimiz öğretmenlerimizin bir kölelik düzeni içinde 1.500-2.000 TL ücrete mahkum edilmesi Anayasa'ya açıkça aykırıdır. 2019 yılı için belirlenen 2 bin 20 liralık asgari ücretin bile, açlık sınırının-Nisan ayı açlık sınırı 2 bin 106 TL- altında kaldığı bu dönemde, üniversite mezunu bir eğitimcinin taşeron işçisinde daha kötü koşullarda, çalıştırılması ve bu düzenin devam etmesinde ısrarcı olunması insanlık dışıdır.

Tüm bu sorunları yaşayan, iş güvencesi, geçim kaygısı ve aile bütünlüğünü sağlamak gibi ciddi sorunlarla boğuşmak zorunda bırakılan öğretmenlerin, mesleklerinde yüksek bir performans sergilemelerini beklemek, çocuklarımıza yeterli eğitimi ve öğretimi verdiğini düşünmek hayalcilik olur.

Bunun yanında, ülkemizdeki öğretmenlerin yaşadığı bu durumun hem uluslararası hem de ulusal mevzuattaki düzenlemelere de açıkça aykırılık teşkil etmektedir. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi 23.maddesinde:“Çalışan herkesin, kendisine ve ailesine insanlık onuruna yaraşır bir yaşam sağlayan ve gerektiğinde her türlü sosyal koruma yolları ile de desteklenen adil ve elverişli bir ücrete hakkı vardır” denirken, Avrupa Sosyal Şartı'nın, İkinci Bölümünün “Adil Bir Ücret Hakkı” başlıklı 4'üncü maddesinde; “Tüm çalışanların, kendileri ve ailelerine iyi bir yaşam düzeyi sağlamak için yeterli adil bir ücret alma hakkı vardır” düzenlemesi getirilmiştir. Ayrıca öğretmenler arasındaki ayrımlar, Türkiye'nin de imzaladığı Uluslararası Çalışma Örgütü'nün temel sözleşmelerindeki çalışma koşulları ile asgari ücrete ilişkin yaklaşım ve düzenlemelere de aykırıdır.

İç hukuk açısından da en temel düzenleme Anayasa'nın “Ücrette Adalet Sağlanması” başlığı altında, madde 55'te yapılmıştır. Buna göre “Ücret emeğin karşılığıdır. Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır” düzenlemesi getirilmiştir.

Bugün ülkemizde, normal ve makul bir uygulama gibi ücretli öğretmenliğe ısrarla devam ettirilmesi İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Avrupa Sosyal Şartı'na ve Anayasa'ya açık bir aykırılık teşkil etmektedir. Kadrolu, sözleşmeli ve ücretli öğretmen olarak ayrılan, görevleri insan yetiştirmek olan öğretmenlerimiz, 21.yüzyılda sosyal ve özlük hakları bakımından kölelik düzeninden farksız bir sistemin içinde sorunlarla boğuşmaktadır. MEB, eğitim fakültelerindeki artışı övünç kaynağı olarak ifade ederken, öğretmen olarak atanmayı amaçlayanların sayısının 1 milyonu aştığını söylemekte ancak tek bir somut çözüm önerisi getirmemektedir.

12999

Bu çerçevede;

- 1) Eğitim sistemindeki taşeron yapıyı kaldırarak, tüm öğretmenlerin eşit özlük ve sosyal haklara sahip olduğu bir sistemi getirecek misiniz?
- 2) Kamuda taşeron işçiliğinin kaldırılması için adımlar atılırken, kayıt dışı olarak nitelenebilecek ve son derece güvencesiz, Anayasa'ya aykırı koşullarda çalışan ücretli ve sözleşmeli öğretmenliği kaldırmayı ve bu öğretmenleri kadroya almayı düşünmüyor musunuz?
- 3) Öğretmenlerin Anayasa'nın öngördüğü asgari ücretin altında ücretli olarak çalıştırılması, hangi yasal dayanağa göre yapılmaktadır?
- 4) Kadrolu olarak atama yapmak yerine sözleşmeli ya da ücretli olarak görevlendirme yapılmasının nedeni MEB'in "ekonomik" olma kaygısından mıdır? Para çocuklarımızın geleceğinden daha mı önemlidir?
- 5) Her biri ayrı ayrı belirtilmek kaydıyla, haftada 30 saat derse giren bir kadrolu, sözleşmeli ve ücretli öğretmenin aldığı ortalama maaş/ek ders ne kadardır?
- 6) Bakanlık olarak ücretli öğretmenlerin görevlendirmelerinde İl-ilçe Milli Eğitim Müdürlüklerine gönderdiğiniz, kriterlere ilişkin bir tebliğiniz var mıdır?
- 7) Önergenin yanıtlandığı gün itibariyle kadrolu, sözleşmeli ve ücretli öğretmen sayısı ne kadardır?
- 8) Sözleşmeli öğretmenlere eş durumu tayin hakkı verilecek midir?
- 9) OECD ülkeleri içinde Türkiye, öğretmen maaşları, çalışma koşulları ve sosyal haklar bakımından kaçınıcı sıradadır?